

skorte paa Maadehold. Jeg haaber saaledes, at der fra ærede Medlemmers Side ikke vil være Noget i Veien for at tiltræde dem, og jeg har en vel grundet Formening om, at den ærede Indenrigsminister heller ikke vil modsætte sig dem, da der ikke er noget af dem, som lægger nogen Uklarhed eller nogen som helst Urigtighed ind i Lovforslaget. Smidertid skal jeg overfor enkelte Medlemmer, der maatte kunne finde, at det er en utidig Nidkærlighed for Modersmaalet, at komme med saadanne Forslag, og overfor en Hebreidelse, som man maatte kunne gjøre for, at man ikke oftere kommer med det Slags Forslag, tillade mig at gjøre en Bemærkning, og det er den, at det afhænger meget af, hvad Lovene gaa ud paa. Det gjør ikke det Alleringeste, om der i en Lov om Fernveisanlæg, Dampferger osv. er et Mølder af fremmede Ord, om de ere udanske osv., thi næsten Ingen saar dem at se — naturligvis uden for Rigsdagen og Regjeringen — undtagen de, der saae med deres Udørelse at gjøre. I en Lov derimod, som er beregnet paa at skulle læses af den store Almeuehed, og hvoraf der endog skal være optaaet Udtoeg i Værksteder og paa Fabriker, finder jeg, at der bør være saa rent og godt Dansk som mulig, ikke saa meget for, at den skal være forstaaelig, thi vi forstaa næsten bedre fremmede Sprog end vort eget, men nærmest for at man ikke skal foregaa Arbejderne med et daarligt Sprogerempel. Derfor har jeg villet bidrage til at renske deres Sprogsmag, og deres Sprogøre for Modersmaalet, og derfor sætter jeg stor Pris paa, at disse Forslag vedtages. — Uagtet jeg visseilig ikke fortjener overmaade megen Belvillie af det ærede Flertal, haaber jeg dog, at ærede Medlemmer ville vise Belvillie imod Modersmaalet, selv med mig som dets Ordfører. Jeg haaber, at den ærede Ordfører ikke vil have Noget at indvende imod, hvad jeg her har sagt. — Med Hensyn til selve Lovforslaget, kan jeg i Et og Alt henholde mig til den ærede Ordfører. Vedtagelsen af denne Lov vil maatte danne et Lyspunkt i denne Rigsdagsfamling's Mærke ved at vise Enighed med Hensyn til dette Spørgsmaal mellem alle ellers modstridende Meninger.

Væjer: Naar jeg under denne Sags to foregaaende Behandlinger har gjort nogle Indvendinger, have de ikke gjældt Lovforslaget i dets Helhed. Jeg har allerede ved første Behandling kaldt det en sørgelig Nødvendighed, hvorved jeg mener, at det er sørgeligt, at Forholdene mellem Arbejdsgiverne og Arbejdstagerne ere saaledes, at det har været nødvendigt at komme med et saadant Lovforslag, men det er det. Mine Indvendinger have kun dreiet sig om Enkeltighederne, og jeg skal ikke negte, at jeg ikke har kunnet stemme for flere af de Endringer, der i dette Ting ere gjorte i Lovforslaget, saaledes at det kun er med blandede Tølelser, jeg tilsidt skal stemme for dette. Jeg

skal imidlertid ikke komme videre ind paa disse Enkeltheder — det vilde jo nu være ørkesløst — og jeg skal derfor indskrænke mig til nogle Bemærkninger om den mere formelle Side, nemlig om de Endringsforslag, som ere fremkomne fra det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgfreds (Køfad). Naar den store Holberg ikke som et af sine Lovsformaal, at polere Sproget, tror jeg ogsaa nok, vi her kunne være bekendte i en halv Time af en Rigsdagsfamling paa et halvt Aar at tale en lille Smule om Sproget. Jeg skal i Overrigt udtale, at det vilde være ønskeligt, om Sprogpoleringen noget mere kunde fide bag Koulterne, som man maatte kunne falde det, men saa lidt som muligt her i Tinget, og jeg skal, naar jeg kommer til Slutningen, vi et Par Ord om Muligheden af at faae en saadan Ordning i Stand. Med Hensyn til de foreliggende Endringsforslag kan jeg ikke undgaa først at rette en lille Anke imod den ærede Forslagsstiller, som synes at have været mindre streng imod sig selv end imod Andre, idet det nemlig i Forslagene stadig hedder: „forandres“, uagtet han ikke skriver „Forandningsforslag“, men „Endringsforslag“. Dette Ord „forandre“ forekommer ikke mindre 15 Gange i disse Endringsforslag. I Overrigt skal jeg fuldstændig tiltræde alle de stillede Endringsforslag og anbefale dem paa det Bedste, maatte paa en enkelt Undtagelse nær ved hvilken jeg vil gjøre en lille Bemærkning. Det er foreslaet, at Ordet „affordre“ i § 13, skal ændres til „afæfte“, men jeg tror, at Ordet „afæfte“ som forresten er et fortrinligt Ord, endnu er ualmindeligt og kun tilhører et mere hætteligt Sprog. Det forekommer mig derfor, at det ikke har sin rette Plads i Fabrikloven. Jeg kunde desuden have ønsket, at den ærede Forslagsstiller var gaaet lidt grundigere til Værk, med Sætningen i § 13, 2det Punktum, hvori dette Ord findes; thi Sætningsbygningen er der forekommen mig saa tung, at det virkelig har sin Vanstielighed at komme let igennem den. Der staar nemlig: „Det“ — det er Tilshyret — „er berettiget til at affordre Enhver, der forefindes i Fabrikken eller Værkstedet, eller som formodes at arbejde eller at have arbejdet her i Løbet af de sidste tre Maaneder, Forklaringer.“ Det Ord „Forklaringer“ kommer dumpende saa langt efter, og man kunde have ønsket, at det var kommet høiere op. Jeg kunde have ønsket, at den ærede Forslagsstiller havde foreslaet en saadan Afstælfelse, at det var kommet til at hedde, at Tilshyret blev berettiget til at træve Forklaringer eller Oplysninger af Enhver, der forefindes i Fabrikken eller Værkstedet osv.; Ordet „Forklaringer“ var da kommet op paa sin Plads, men derved er der nu Intet at gjøre. Der er til § 20 foreslaet Ordene „fiendes gyldigt“ i Stedet for „approberes“, men jeg tror, at „godkjendes“ vilde have været fuldt saa godt. „Duffliste“ i Stedet for „Ventilation“ finder jeg fortrinligt. Naar der derimod er foreslaet, at